

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Merknadshefte

Giske marine verneområde – høyring av verneforslag

Innhold

1	Innspel ved oppstart	3
2	Merknader til høyring.....	10
3.	Vedlegg	10

1 Innspel ved oppstart

Fylkesmannen meldte om oppstart av verneplanarbeidet 15.03.2019. Oppstart blei annonser i aviser, på nett og med brev til grunneigarar og kjende interessentar, med seks veker frist for å komme med skriftlege innspel. Det blei arrangert ope informasjonsmøte 13.05.2019. Det kom inn 13 innspel til verneplanarbeidet.

Innspela er summert opp og kommentert nedanfor. Vi viser til heile merknadene for utdjuping og grunngjeving for dei enkelte punkta. Desse ligg ved bak i heftet.

Giske kommune, vedtak og saksutgreiing i møte 03.06.2019, sak 073/19

1. Verneområdet er omfatta av pilotprosjekt for Marine grunnkart i Norge, noko som vil gi vesentleg betre informasjon om botnforhold og marint naturmangfold. Dei rår difor til at arbeidet med verneplanen blir utsett til dette arbeidet er ferdig.
2. Vernearealet bør utvidast til å omfatte også Storholmen naturreservat,
3. Roaldsand fuglefredingsområde bør inkluderast i verneforslaget.
4. Av omsyn til naturverdiane i tareskogen og balansen mellom grunnområda og verna område på land bør ein revurdere og ev. oppheve opning for taretråling i det marine verneområdet.
5. Det er behov for klare retningsliner for diverse aktivitetar innanfor verneområde, med vising til negative erfaringar med eksisterande verneområde på land.
6. Det må settast av midlar til forvaltning av området, m.a. knytt til marin forsøpling, uansvarleg fiske, ulovleg forureining, informasjonstiltak og oppryddingsrundar.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Dei ferdige marine grunnkartleggingane er aktivt brukt i arbeidet, i og med at det av ulike årsaker har vorte forseinka.*
2. *Statsforvaltaren har lagt rådgjevande utval si tilråding og avgrensing til grunn for arbeidet med verneplanen. Giske marine verneområde er plukka ut som eit område representativt for spesielle grunnområde langs kysten. Området utover mot Storholmen naturreservat innehalar etter vår vurdering ikkje tilstrekkelege naturverdiar innanfor dei elementa rådgjevande utval vektlegg, og vi finn difor ikkje grunnlag for å ta med det foreslalte området i Giske marine verneområde.*
3. *Statsforvaltaren har lagt rådgjevande utval si tilråding og avgrensing til grunn for arbeidet med verneplanen. Giske marine verneområde er plukka ut som eit område representativt spesielle grunnområde langs kysten. Området utanfor Roaldsand fuglefredingsområde innehalar etter vår vurdering ikkje tilstrekkelege naturverdiar innanfor dei elementa rådgjevande utval vektlegg, og vi finn difor ikkje grunnlag for å ta med det foreslalte området i Giske marine verneområde.*
4. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærmare vurdering av omfanget av denne sona.*
5. *Verneforskrifta for Giske mvo er utforma etter ein vesentleg meir moderne mal enn dei eldre verneområda. Merk likevel at det ikkje er særskilte restriksjonar knytt til ferdsel, fiske, friluftsliv eller reiselivet sin bruk av områda ut over fysiske tiltak, forureining m.v. Ein forvalningsplan for området vil gi nærmare retningsliner for korleis ulike delar av forskrifta er å forstå for ulike aktivitetar.*
6. *Det blir årleg løyvt midlar til forvaltning av verneområde på Statsbudsjettet. Skjøtsels- og tiltaksmidlar blir tildelt Statsforvaltaren ut i frå innmeldte behov kvart år, m.a. på grunnlag av ev. forvalningsplan for området.*

Møre og Romsdal fylkeskommune, fråsegn 10.05.2019

1. Fylkeskommunen meiner det er positivt og nødvendig at det blir sett i gang arbeid med marint vern i området.
2. Det er svært mange automatisk freda kulturminne langs kystlinja i området. Det kan også vere kulturminne under vatn i området.
3. Marint vern kan gjere det aktuelt å sette strengare miljømål for vassførekomsten Ålesund-Ytre (ID 0301000031-C), som i dag har mål om god økologisk og kjemisk tilstand. Fylkeskommunen ønskjer at Statsforvaltaren seier kva miljømålet bør vere. Det kan vere aktuelt å dele opp vassførekomsten med verneområdet som eigen førekost. Marint vern vil vere positivt for vassmiljøet.
4. Området er lite gunstig for oppdrett av fisk. Makroalgar og filtrerande artar kan vere aktuelt. Desse vil etter fylkeskommunen si vurdering ha lite negativ verknad på verneformålet.
5. Tarehausting har etter fylkeskommunen si vurdering ikkje vesentleg negativ påverknad på verneformålet.
6. Havbeite med skjel og krepsdyr kan vere aktuelt, men det er ingen kjende initiativ i området. Stadeigne artar vil etter fylkeskommunen si vurdering i liten grad føre til negative verknader for verneformålet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande.*
2. *Tatt til vitande.*
3. *Statsforvaltaren ser det som naturleg at det er mål om svært god økologisk og kjemisk tilstand innanfor det marine verneområdet. Dette blir å drøfte nærmere i den regionale vassforvaltningsplanen, inkludert vurdering av inndeling av vassførekomstane.*
4. *Verneforskrifta gir opning for akvakultur som ikkje er i strid med verneformålet. Den konkrete vurderinga blir gjort ved enkeltsakhandsaming.*
5. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærmere vurdering av omfanget av denne sona.*
6. *Sjå punkt 4.*

Fiskeridirektoratet, fråsegn 14.05.2019

1. Føresett at verneplanen ikke legg nye band på næringsmessig fiskeriaktivitet, og/eller på bruk av konkrete reiskapar, har Fiskeridirektoratet ikkje merknader til avgrensinga av det generelle verneområdet.
2. Fiskeridirektoratet støttar at grensa i hovudsak blir trekt utanfor privat grunn og eksisterande hamneanlegg.
3. Eit breitt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om verneverdiane er avgjerande for arbeidet med avgrensing og kva restriksjonar som er aktuelle for bruk og næringsverksemد.
4. Prosessen skissert i oppstartsmeldinga blir vurdert som god, føresett nært samarbeid med Fiskeridirektoratet, andre berørte sektormynde og brukarinteresser.
5. Det blir gjort greie for eksisterande marin næringsverksemد knytt til fiskeri, akvakultur og taretråling innanfor verneplanområdet.
6. Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved kor godt eigna Giske marine verneområde er som referanseområde for taretråling, gitt at det har vore stor taretrålingsaktivitet over lang tid i betydelege delar av det foreslalte verneområdet. Nord- og vestenden av Giskerevet er truleg det mest taretrålte området innanfor heile verneområdet. Areal som ikkje framstår som område med ingen eller liten påverknad frå taretråling er etter direktoratet si vurdering ikkje

aktuelt som referanseområde. Vurdering og prioritering av slike område vil vere sentralt i verneplanarbeidet.

7. Fiskeridirektoratet gir innspel om moglege referanseområde for taretråling i tilknyting til Langholmen naturreservat, Erkna naturreservat og innanfor tre meter djup vest og nord for øya Giske. Ser det som naturleg å komme meir konkret inn på avgrensing av uforstyrra referanseområde for taretråling ved Giskerevet i løpet av prosessen.
8. Fiskeridirektoratet føreset at ein innanfor verneområdet kan drive med berekraftig utnytting av marine ressursar som ikkje er til skade for eller påverkar verneformålet. Vernet må ikkje vere meir omfattande og strengt enn nødvendig. Fiskeridirektoratet ser ikkje behov for å legge restriksjonar på fiskeri med passive eller aktive reiskapar, eller registrerte låssettingsplassar.
9. Verneplanen må klargjere kva som vil vere konsekvensane for hausting av marine ressursar av eit eventuelt vern. Verneplanen må ikkje gi vesentlege uønskja konsekvensar og avgrensing for utviklinga av sjømatnæringa.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Verneforslaget legg etter det vi kan sjå ikkje band på eksisterande fiskeriaktivitet innanfor det marine verneområdet, jf. nærmere omtale i kap. 5.3 og 6.2.*
2. *Tatt til vitande. Det er gjort nokre mindre justeringar av knekkpunktta sørvest og vest i området, sjå nærmere omtale i kap. 5.2.*
3. *Sidan oppstart er området kartlagt gjennom marin grunnkartlegging. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiane er gjort nærmere greie for i kap. 4.2 i høyningsforslaget.*
4. *Prosessen er gjennomført i tråd med skissa i oppstartsmeldinga, men har diverse lidd under dårleg kapasitet og framdrift hos Statsforvaltaren.*
5. *Tatt til vitande. Brukarinteressene i området er omtala i kap. 4.5 i verneforslaget.*
6. *Etter Statsforvaltaren si vurdering er det ikkje realistisk å avgrense tilfanget av aktuelle soner med forbod mot taretråling til område som ikkje har vore hausta til no. Vi legg til grunn at utplukka område vil utvikle seg til urørte, dynamiske klimakssamfunn med naturleg alderssamansetning på tareplantane og fullt utvikla påvekstsamfunn innan relativt kort tid. Kapittel 5.3 i høyningsforslaget gjer nærmere greie for dei vurderingane Statsforvaltaren har gjort kva gjeld avgrensing av forslag til sone med forbod mot tarehausting.*
7. *Statsforvaltaren si vurdering av innspela er gjort greie for i kap. 5.3 i høyningsforslaget.*
8. *Statsforvaltaren si vurdering av nødvendige restriksjonar på ulike aktivitetar er gjort greie for i kap. 5.3 i høyningsforslaget.*
9. *Verknadene av verneforslaget på ulike interesser er gjort greie for i kap. 6 i verneforslaget, jf. også punkt 8.*

Kystverket, fråsegn 15.04.2019

1. Kystverket er avhengig av å kunne vedlikehalde og nyinstallere installasjonar og anlegg på ein rask, effektiv og økonomisk måte. Verneføresegna må bli utforma slik at ein unngår unødig bruk av tid, ressursar og kostnader i dette arbeidet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Utkast til verneføresegn tillet vedlikehald av eksisterande navigasjonsinstallasjonar, og etablering av nye er mellom dei tiltaka det er spesifisert heimel for å gi dispensasjon for. Det følger av dette at det for Kystverket ikkje vil vere knytt vesentlege vanskar til etablering av nye navigasjon-sinstallasjonar ut over det som allereie er nødvendig av klarering etter t.d. plan- og bygningslova.*

Norges vassdrags- og energidirektorat, fråsegn 06.05.2019

1. NVE finn ikkje at eit marint verneområde vil vere i konflikt med eksisterande eller planlagt regional- eller transmisjonsnett. For å avklare om det finst sjøkablar i distribusjonsnettet ber NVE om at områdekonsesjonæren Mørenett AS blir hørt.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande.*

Mørenett AS, fråsegn 04.06.2019

1. Mørenett AS sender ei oversikt over sine sjøkablar i området, og melder at dei planlegg å skifte ein av dei hausten 2019.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande. Utkast til verneføresegn tillet vedlikehald, fornying og oppgradering av eksisterande sjøkablar. Etablering av nye er mellom dei tiltaka det er spesifisert heimel for å gi dispensasjon for. Nye kablar skal så langt som mogleg samlast i korridorar saman med andre leidningar og rør.*

Direktoratet for mineralforvaltning, fråsegn 15.05.2019

1. Verneplanen omfattar berre sjøareal, og rører ikkje direkte DMF sitt sektorområde. Verneplanen bør ikkje vere til hinder for sjøtransport av eksisterande og ikkje realiserte prosjekt for mineralske ressursar. NGU sin kartbase for grus og pukk viser nokre kystnære førekommstar av lokal betydning (Sætredalen og Ytterland).

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Verneplanen legg i seg sjølv ingen hinder for ferdsel og transport på sjøen. For ev. nye, større utskipingsanlegg kan verneplanen i teorien få verknad, men i lys av potensialet på landsida kan vi ikkje sjå at det er behov for særskilte vurderingar eller tilpassingar knytt til dette. For transport til området i samband med t.d. utbyggingsprosjekt med massebehov har vi ikkje fanga opp konkrete behov, og legg til grunn at det ev. blir løyst innanfor eksisterande infrastruktur.*

Oljedirektoratet, fråsegn 05.04.2019

1. Direktoratet viser til rådgjevande utval for marin verneplan si endelege tilråding, som under vurdering av restriksjonar og konsekvensar for næringsverksemd skriv: *Utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er ikke nødvendigvis i strid med verneformålet. Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdiene på bunnen.*

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren tar innspelet til vitande. Dersom det blir aktuelt må ein vurdere ein ev. dispensasjonssøknad innanfor rammene av § 48 i naturmangfaldlova, jf. også §§ 8-12.*

Statens vegvesen, fråsegn 12.04.2019

1. Ber om at det blir omtalt meir presist kva konsekvensar det marine vernet får for utviklings- og utbetringstiltak på eksisterande veganlegg.

2. Opplyser om at Statens vegvesen har fått i oppdrag å utarbeide ei konseptvalutgreiing for riksveg 658.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Eksisterande veganlegg som eventuelt kan bli berørt er fv. 5957 Giskebrua og rv. 658 Ytterland-Gjøsund. Grensa for verneområdet er på det nærmeste knappe 50 meter fra brufyllinga til Giskebrua, og over Gjøsundet knapt 120 meter. Vi ser difor ikkje at verneområdet vil ha vesentleg innverknad på handlingsrommet for utvikling og utbetring av desse vegelementa. Når det gjeld landdelen av rv. 658 vil ev. utfyllingar ut om 2 meters djup komme i konflikt med verneområdet.*
2. *Av det materialet som er tilgjengeleg på vegvesenet sine nettsider er det så langt ikkje grunn til å tru at det er vesentleg konflikt mellom konseptvalarbeidet og verneplanen.*

Havforskningsinstituttet, fråsegn 08.05.2019

1. Havforskningsinstituttet (HI) ønskjer at restriksjonane på hausting av tare i eksisterande referanseområde ved Erkna heimla i regional forskrift om tarehausting blir vidareført.
2. Langholmen naturreservat kan vere eit aktuelt nytt referanseområde for HI, då det allereie har forbod mot tarehausting.
3. HI har ut over dette ikkje behov for ytterlegare referanseområde i overvakingssamanheng innanfor det marine verneområdet.
4. Eventuelle nye referanseområde på areal der det ikkje allereie er forbod mot tarehausting bør ha før- og etterundersøkingar for å studere eventuelle effektar av tiltaket.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Dersom eksisterande referanseområde ved Erkna blir liggande utanfor soner med forbod mot tarehausting kan det vere aktuelt å fastsette forbodet i referanseområdet særskilt i verneforskrifta.*
2. *Langholmen naturreservat vil ikkje vere innlemma i det marine verneområdet, jf. grensedraga i kapittel 5.2 i verneforslaget. Havforskningsinstituttet vil uansett kunne utnytte Langholmen naturreservat som referanseområde i overvakingssamanheng innanfor tilsvarende rammer som gjeld for den delen av referanseområdet ved Erkna som ligg innanfor Erkna naturreservat.*
3. *Tatt til vitande. Som drøfta i kap. 5.3 i høyningsforslaget ser Statsforvaltaren behov for at det marine verneområdet skal innehalde større areal med tareskogar som kan utvikle seg til urørte, men dynamiske klimakssamfunn med naturleg alderssamansetning på tareplantane og fullt utvikla påvekstsamfunn. Dette er behov som går ut over HI sine overvakingsbehov knytt til forvalting av tarehaustinga.*
4. *Tatt til vitande. Korleis ein eventuelt kan få dokumentert verknader av at tarehausting tar slutt i aktuelle soner må drøftast nærmare med Miljødirektoratet, og vil avhenge av korleis verneplanen blir sjåande ut til sjuande og sist, og korleis ein ev. får løyst det i tid.*

Dupont Nutrition Norge AS, fråsegn 09.05.2019

1. Avgrensingar i dagens hausting av stortare innanfor områda inkludert i marin verneplan vil få konsekvensar for Dupont si verksemnd og deira langsiktige kundeforpliktingar. Dette gjeld omsette verdiar, sysselsetting, råstofftilgang og levering av produkt.
2. Dupont meiner stortarehaustinga kan kvalifiserast som eit berekraftig uttak ut i frå at tareskogene ved Giske etter 50-60 år med hausting framleis er omtala i Fylkesmannen si oppstartsmelding som rike og velutvikla. Med vising til Havforskningsinstituttet sine undersøkingar blir det generelt heldt fram at gjenvekst av tare er god, førekomensten av kråkebollar aukar ikkje og vesentlege effektar på fisk og skaldyr kan ikkje påvisast som følge

av tarehausting. Det blir også framheva at nasjonalt riv storm laus 7 millionar tonn stortare, mot 150 000 tonn hausta årleg av Dupont.

3. Tarehausting er ikkje mellom aktivitetane som kan gi varig skade i sektordepartementa sine retningsliner for sakshandsaming av ulike tiltak i kandidatområda i marin verneplan.
4. Meiner Havforskningsinstituttet må vurdere kva som er eigna og behov for som referanseområde for tareskog, og viser til at det er eit 20-tal referanseområde for stortare frå Rogaland til Trøndelag, i tillegg til ytterlegare 100 område som er totalfreda for tarehausting.
5. Tarehausting er næringsverksemdund som ikkje er i strid med verneformålet. Hausting med grindtrål er berekraftig hausting frå naturlege bestandar som ikkje gir nemneverdige skader eller inngrep på sjøbotnen.
6. Dupont understrekar kor viktig det er at både eksisterande og framtidig hausting av villevante stortare ikkje blir berørt av ei eventuell gjennomføring av marin verneplan for sjøområda i Giske kommune. Dupont ser ikkje at det ligg føre eit fagleg grunngjeve behov for å opprette eit referanseområde ved Giskerevet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *I kapittel 6.5 i høyningsforslaget er det gjort greie for kva forslått sone med forbod mot tarehausting vil bety av redusert råstofftilgang for Dupont (no IFF), basert på historiske haustedata.*
2. *Statsforvaltaren er samd i at tarehausting i stort er berekraftig. Innanfor eit marint verneområde ser vi til liks med rådgjevande utval behov for at det blir sett av større soner utan tarehausting. Den nærmere grunngjevinga for dette, og dei konkrete vurderingane som ligg til grunn for sona vi foreslår, går fram av kap. 5.3 i høyningsforslaget.*
3. *Statsforvaltaren er samd i departementa si vurdering av at tarehausting ikkje gir varige skader i eit omfang som tilseier at det er behov for særskilte retningslinjer i påvente av at restriksjonsnivåa er vurdert konkret i verneplanen for det enkelte kandidatområdet.*
4. *Behovet for at det marine verneområdet skal innehalde større areal med urørte tareskogar går ut over dei overvakingsbehova HI har knytt til forvalting av tarehaustinga, jf. også punkt 2 ovanfor.*
5. *I forslag til verneforskrift er formålet med Giske marine verneområde å ta vare på dei spesielle botntilhøva og det tilhøyrande rike og mangfoldige plante- og dyrelivet (...). Vidare vil vegetasjonen, medrekna tang, tare og andre marine planter, vere verna mot skade og øydelegging, jf. § 3 i forslaget. Som eit utgangspunkt må ein difor legge til grunn at tarehausting er i strid med verneformålet. Av omsyn til ressurstilgangen for næringa følgjer det trass i dette av tilrådinga frå rådgjevande utval at tarehaustinga i delar av Giske marine verneområde kan halde fram. Vår vurdering av kva område dette bør vere går fram av kap. 5.3 i høyningsforslaget.*
6. *Etter vår vurdering er det innanfor rammene gitt i tilrådinga frå rådgjevande utval klart at det er behov for å sette av større soner utan tarehausting innanfor Giske marine verneområde. Grunnlaget for foreslått sone med forbod mot tarehausting går fram av kap. 5.3 i høyningsforslaget, jf. også kap. 6.5 om verknader.*

GreenCycle AS (no Nordi Ocean AS), fråsegn 09.05.2019

1. Gjer merksam på at dei har løyve til dyrking av makroalgar på lokalitet 39017 Vikane. Lokaliteten ligg innanfor område NFFFA_6 i gjeldande kommuneplan for Giske.
2. Legg fram skisser for mogleg utviding av NFFFA-området ved revisjon av kommuneplanen.
3. Ønskjer å delta i arbeidsgruppe.
4. Gir ein gjennomgang av ulike sider ved dyrkingsteknologi og element knytt til drift og miljøeffektar.
5. Meiner anlegget er positivt for fiske rundt anlegget.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande. Ev. drift på lokaliteten kan halde fram innanfor dei konsesjonsrammene som gjeld på vernetidspunktet.*
2. *Eventuelle utvidingar av NFFFA-område må vurderast i kommuneplanprosessen. Verneforskrifta gir opning for å gi dispensasjon for akvakultur som ikkje er i strid med verneformålet. Den konkrete vurderinga blir gjort ved enkelsakhandsaming.*
3. *Nordi Ocean AS har vore invitert til alle aktuelle møte.*
4. *Tatt til vitande.*
5. *Tatt til vitande.*

Bernt Fredrik Blindheim og Erik Andreas Blindheim, fråsegn 15.05.2019

1. Hamneområdet Blindheim kan ha behov for utviding om bruken av området aukar.
2. Foreslår at Molnesrevet og området rundt Rosholmen blir omfatta av marint vern ut i frå at det er store grunne område med rikt dyre- og fugleliv.
3. Ønskjer større restriksjonar for taretrålinga innanfor verneområdet av omsyn til sjøfugl og ilanddriven tare på strender i området.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren har ikkje fått signal om auka arealbehov for hamneområdet frå Giske kommune eller brukarar av hamna.*
2. *Området utover Molnesrevet mot Rosholmen består etter resultatet av dei marine grunnkartleggingane og naturtypemodelleringane av mykje sand/skjelsand aust om revet, og grus/stein/blokk vest om revet. I dei vestlege delane og rundt Rosholmen er det predikert tareskog, noko som også er i samsvar med tarehaustingsaktivitet. Statsforvaltaren finn at tilsvarende kvalitetar er godt representert innanfor rådgjevande utval si tilrådde avgrensing, og vi finn difor å legge denne til grunn for arbeidet med verneplanen.*
3. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærmare vurdering av omfanget av denne sona.*

2 Merknader til høyring

Etter høyring vil innkomne merknader bli summert opp og kommentert her.

3. Vedlegg

Innkomne merknader ved oppstart

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr
Giske formannskap	03.06.2019	073/19

Merknad frå Giske kommune om "Oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune"

Innstilling:

Kommunen sine merknader om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde er gitt i saksutgreiinga og vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

03.06.2019 Giske formannskap

Innstillinga vart samråystes godkjend.

F- 073/19 Vedtak:

Kommunen sine merknader om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde er gitt i saksutgreiinga og vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Vedlegg:

Håndbok 19-2001rev 2007_marin_nett

Oppstartsmelding - omtale av området - marint vern Giske kommune

Oversendelsesbrev oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune

Oversending av oppstartsmelding - arbeid med marint vern – Giske kommune

Adresseliste-epost

Adresseliste - grunneiere

Saksutgreiing:

Miljøvernnavdelingen ved Fylkesmannen i Møre og Romsdal har sendt melding om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde. Hensikta med vern av sjøområdet er å ivareta eit gruntvassområde som er representativt for norsk natur for komande generasjonar. Fristen for mottak av merknad er sett til 16. mai 2019. Kommunen har fått fristen utvida til 10.juni 2019.

Gruntvassområdet i Giske kommune er eitt av dei få områda i Sør-Noreg med store grunne areal med sand- og mudderbotn. Planforslaget, etter beskrivelse frå saksdokumenter, «*omfattar dei grunne områda vest for øyane Vigra og Giske. Giskerevet strekker seg som et grunt parti frå langgrunne tidevassområder nord og vest for Giske nordvestover mot øya Erkna. Her består botn av sand, skjelsand og stein. Mellom Giskerevet og Vigra går det ei djupare renne innover mot Valderøya. Her er det i hovudsak sandbotn med noko mudder i dei djupaste og inste delane. På sør- og vestsida av Vigra er det langgrunne tidevassområde særleg i Vikane, Synnesvågen og Rørvikvågen. Utanfor Rørvikvågen er det eit avgrensa djupare parti med sandbotn. Rundt dette er det gruntområde med vekslande botnforhold med sand, grus, stein og fjell. Straumbiletet i området blir dominert av den norske kyststraumen.*» Det fins også viktige felt med tareskog og ålegras, men tilstanden er ukjent.

Arealet planforslaget dekker er ca 68 km2. Planområdet strekker frå Skarvesteinane (Giske) og vest til Alnesbreidfluda; frå Alnesbreidfluda, i nordaust retning mot Dynja (nord for Erkna); frå Dynja, i nordaust retning mot Molnesskallen (nord for Langholmen); og frå Molnesskallen aust til Langeneset (Vigra).

Det er ynskje om innspel om nåværende og framtidig bruk av planområdet, samt planområdets grenser.

Heimelsgrunnlaget

Økonomiske konsekvensar:

Vurdering:

Giske kommune er ei øykommune med 7 reservat og 5 verneområde, der 6 av desse er verna under Ramsarkonvensjonen. Nærleik til sjøen og tilgang til næring frå sjøen er avgjerande for naturen og dyrelivet på øyane, spesielt for dei mange utrydningstrua plantear og dyrearter som lever i desse verneområda på land. For å kunne oppretthalde eit riktig samspel mellom land- og sjøområda, bør sjøareaala skjermast frå aktivitetar som skader marin natur, og kan føra til alvorlege og uopprettelege konsekvensar for både natur og menneske. Med bakgrunn i dette, og Giske kommune si ynskje om berekraftig bruk av naturressursar i havet etter FNs berekraftmål 14, har vi følgjande merknad:

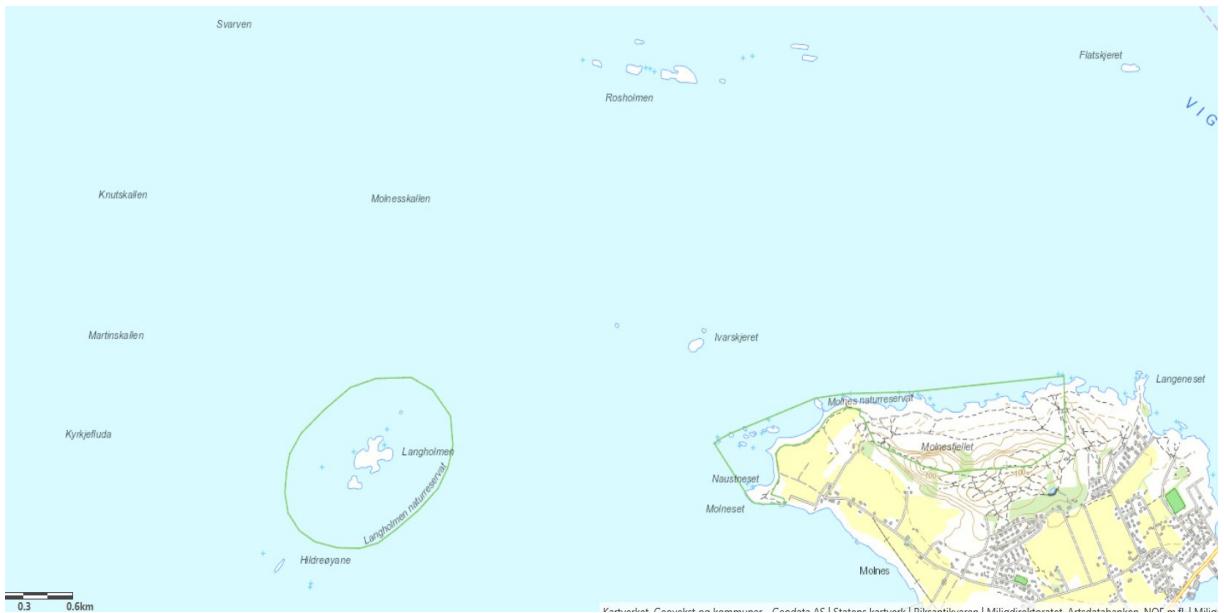
1. Giske kommune deltar i pilotprosjektet MAGIN (Marine grunnkart i Norge) som blir utført av Kartverket, Norges geologiske undersøkelse og Havforskningsinstituttet. I

tillegg til grunnkartet blir det samla inn data for å forske på fysiske, biologiske og kjemiske forhold på havbotnen, marin biologi og straumforhold m.m. Dette vil gje ulike temakart for planlegging, næringsutvikling og vern. Kartlegginga starta i 2018, og vil vare i ca 2 år. Etter prosjektet er ferdig vil både kommunen og andre offentlege organ ha tilgang til konkret informasjon om botnforhold, forureiningar, marint naturmangfold, tilstand i sjøbotn m.m. Det området som er foreslått i planen er basert på gamal, unøyaktig informasjon. Arbeidet med verneplanen vil få vesentleg høgare kvalitet når vi har dei marine grunnkarta med temakart på plass. Utarbeiding av verneplan bør utsettast til arbeidet med marine grunnkart er ferdig, i 2020.

2. Storholmen naturreservat er ikkje inkludert i planforslaget og informasjon om eksklusjon av Storholmen er ikkje tilgjengeleg. Kommunen ynskjer at vernearealet utvidast til å inkludere Storholmen, då Storholmen også er ein viktig hekkestad til mange truga trekkfuglar.
3. Roaldsand fuglefredningsområde er ikkje inkludert i planforslaget og informasjon om eksklusjon av Roaldsand ffo er ikkje tilgjengeleg. Roaldsand ffo har tapt areal på grunn av utviding av flyplassen si rullebane mot aust. Kommunen ynskjer at framtidig tap av verneområde vert hindra, og ynskjer difor å inkludere Roaldsand ffo i planforslaget.
4. Taretråling og dyrking av makroalgaer har skapt bekymringar blant innbyggjare i Giske kommune. I DN håndbok 19-2001 «Kartlegging av marint biologisk mangfold», er tareskog beskrevet som «*et yngle- og oppvekstområde, gjemmested og beiteplass for fisk. Bløtdydrene og krepsdyrene i tareskogen er viktige som næringsdyr for fisk, krabbe og hummer. Noen fuglearter benytter også tareskogen som matfat*», sjå side 22 i vedlegget. Tareskog er truga av taretråling, då området mistar sine sammensteningar og eigenskapar. Det tek 8 år før tareskogområdet som har vorte tråla til å vera slik som det var før trålingen tok til. Tareskog er også truga av beiting av kråkkeball, men det finst ikkje informasjon om dette per i dag.

Tareskogar er viktige områda for både fisk (store og små), fuglar, bløtdyr og krepsdyr. Å innhauste tareskog utan å ha god informasjon om fiskebestandar, tilstanden til tareskogen, og ulike element som kan påverka tareskogens regenerative eigenskapar er uforsvarleg. Introduksjon av framade artar (makroalgaer) i nærleik av allereie verna areal er også uheldig. Giske kommune ynskjer at konsesjonane gitt innanfor planforslaget blir vurdert på nytt, med omsyn til tareskogen sin funksjon, og eventuell oppheva for å oppretthalde balansen mellom grunntvassområda og verna naturområda på land.

5. Det er motteke innspell frå to grunneigar, Bernt F. Blindheim og Erik A. Blindheim, frå Vigra. Grunneigare stiller spørsmål om framtidige planar for området Blindheimsundet. Området blei tilrettelagt for fiskerihamn men den ble aldri utbygd. Dei ynskjer at «Molnesrevet», og Rosholmen inkluderast i verneområdet og at det blir større restriksjonar, evt forbud mot taretråling innanfor verneområdet. Dei rapporterer om stor nedgang i sjøfuglkoloniar, og peikar på at terne forsvant sidan taretråling begynte, sjå vedlagt brev.

1. Det er behov for klare retningslinjer for diverse aktivitetar innanfor verneområdet, både i friluftsliv, fiskerinærjing, transport, turisme, m.m. Dei eksisterande verneforskrifter er ikkje tydeleg nok i kva som er tillat innanfor verneområda. Dette fører til uheldige konsekvensar for plantelivet, dyrelivet og grunneigare. Mange friluftsaktivitetar er forstirrende for dyrelivet, sjølv om dei er relativ ufarlige. Udiskriminert bruk av verneområda har ført til sterk slitasje i terrenget. Det er aktuelt med soneinndeling og gradering av restriksjonar i diverse delområda.
2. Ved vernestatus bør det følgje midlar for forvalting av området. Marinforsøpling, uansvarleg fisking og ulovleg forureining er nokon av utfordringar i området. Det bør settjast av midlar til informasjonsformidling og oppryddingsrunder i området.

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2018/3234	15.03.2019	39905/2019/K10	Synnøve Valle, 71 28 02 39	10.05.2019

Giske kommune - arbeid med marint vern - fråsegn til oppstart

Det er meldt oppstart av arbeidet med marint vern i Giske kommune i samsvar med reglane i naturmangfaldlova § 42. Utgreiingsområdet har eit areal på ca. 68 kvadratkilometer og målet er å ta vare på dei spesielle botnforholda og det tilhøyrande rike og mangfaldige plante- og dyrelivet karakteristisk for naturtypar i grunne område. Verneformålet inkluderer også å ta vare på botn og dyrelivet i djupare parti i tilknyting til gruntområda.

Vi meiner det er positivt og nødvendig at det vert sett i gang arbeid med maritimt vern i dette området. Dette kan vere med på å ta betre vare på botnforhold og det rike og mangfaldige plante- og dyrelivet som karakteriserer slike grunne område.

INNSPEL TIL VERNEARBEIDET

Automatisk freda kulturminne

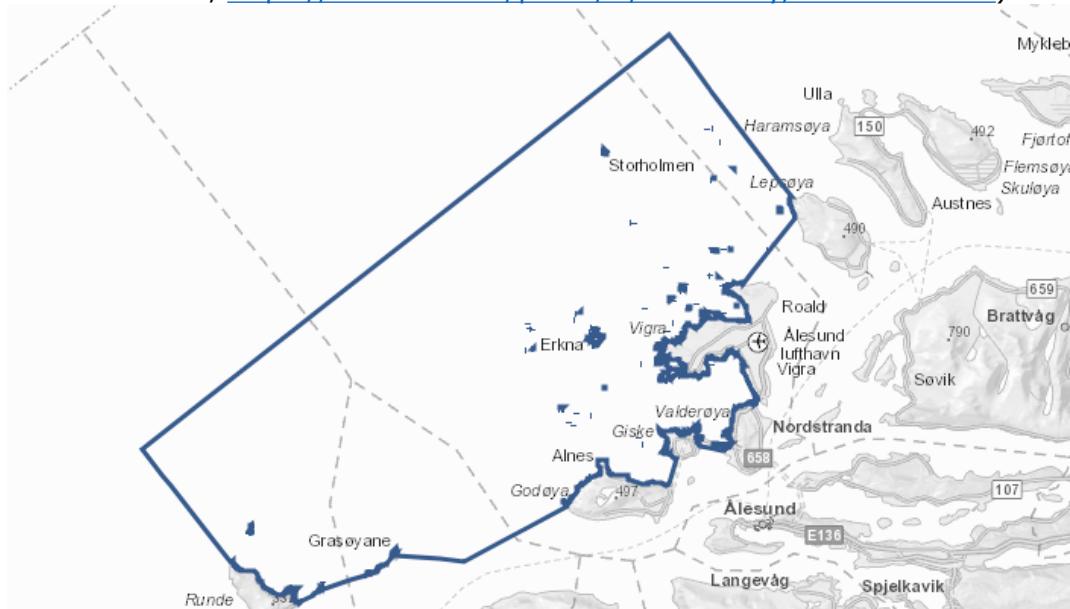
Vi viser til at dette er eit område med svært mange automatisk freda kulturminne langs kystlinja. Det kan også vere kulturminne under vatn i området.

Miljø og klima

Vassforvaltning

Møre og Romsdal fylkeskommune er vassregionmyndighet for Møre og Romsdal vassregion. Vassforvaltning i fylket tek utgangspunkt i vassforskrifta og regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal vassregion 2016-2021. Forvaltningsplana sett miljømål i vassførekomstar i kyst, vatn og vassdrag og hovudmålet er god økologisk og kjemisk tilstand i løpet av planperioden. Vassforvaltningsplanen skal leggast til grunn i kommunar og sektormyndigheter si saksbehandling og verksemrd. Giske kommune inngår i Nordre Sunnmøre vassområde.

Det føreslårte verneområdet ligg i vassforekomsten Ålesund-Ytre, sjå kart (ID 0301000031-C, <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0301000031-C>).

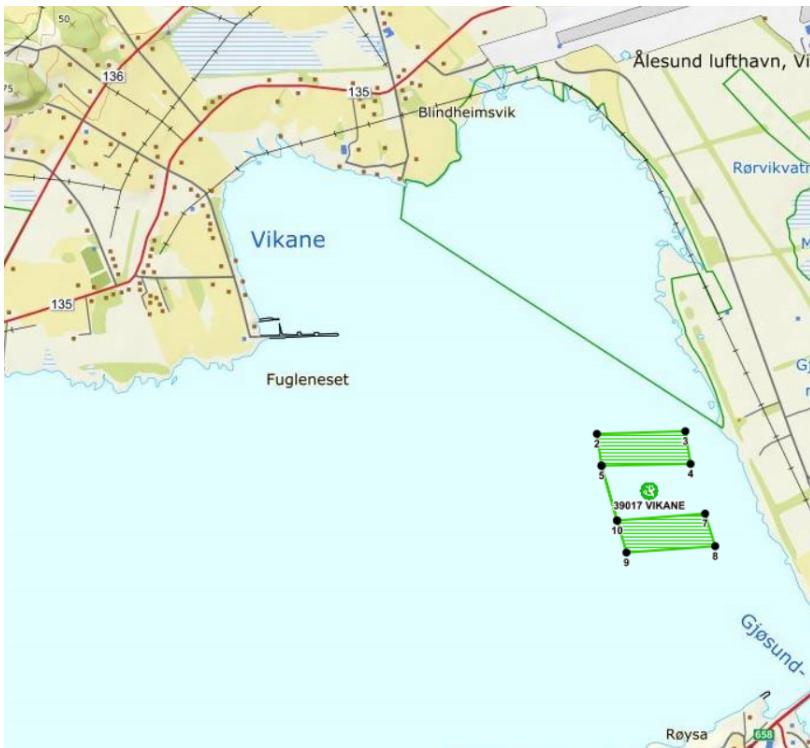
Vassforekomsten har i dag god økologisk tilstand, basert på vassregionspesifikke stoff fra to MAREANO-stasjonar, og ein NIFES blåskjellstasjon (2011 og 2012). Kjemisk tilstand er sett til god, basert på dei same målestasjonane. Det er funne forhøya verdiar av kvikksølv i taskekрабbe, men desse vert ikkje nødvendigvis rekna som representative for vassforekomsten. Området er spesielt utsatt for marin forsøpling, då havstraumane treff Norskekysten her. Det er gjort funn av store soppelmengder.

Med eit vern er det aktuelt å sette strengare miljømål for vassforekomsten. I dag er miljømålet god økologisk og kjemisk tilstand. Det kan settast strengare miljømål enn standard miljømål der det er naudsynt for å ivareta nasjonale mål, der det bygger på vedtak etter anna regelverk eller på grunn av viktige brukarinteresser. Det er ønskeleg at fylkesmannen seier noko om kva dei forventar at miljømålet skal vere.

Det kan vere aktuelt å dele opp vassførekomen slik at verneområdet vert ein eigen førekomen. Dette for lettare å kunne sette rett miljømål. Eit marint vern vil elles vere positivt for vassmiljøet.

Akvakultur

Det er gitt løyve til akvakultur til tang og tare i området som er ute til høyring. Lokaliteten er registrert i akvakulturregisteret som 39017 Vikane med løyve-nr. M-G-901 (fleire artar).

Figur 1 Kart fra Fiskeridirektoratet si kartløysing Yggdrasil

At arealet blir verna vil vere bra for vassmiljøet og for taredyrking. Elles reknar vi området som lite gunstig for oppdrett av fisk og andre marine arter med dagens teknologi, då det er grunt. Det som kan vere aktuelt er makroalgar og artar som finn mat gjennom å filtrere sjøvatn (til dømes muslingar). Vi vurderer at desse formene for akvakultur vil ha liten negativ påverknad på verneformålet.

Tarehausting

Det er viktige haustefelt for stortare i ytre delar av verneområdet. Vår vurdering er at stortare veks på steingrunn og haustinga vil ikkje få vesentleg negativ påverknad på verneformålet. Vi legg til grunn at tarehaustingsforskrifta blir følgd.

Havbeite

Området kan være aktuelt for havbeite av skjel og krepsdyr. Vi er ikkje kjende med at det finst initiativ på gang. Elles er vår vurdering at havbeite av marine arter som allereie finst naturleg i området i liten grad vil føre til negativ påverknad på verneformålet.

Vi bed om at innspela vert tekne med i det vidare arbeidet med det marine verneområdet i Giske.

Med helsing

Johnny Loen
plansamordnar

Synnøve Valle
rådgivar

Brevet er elektronisk godkjent og vil ikke bli sendt i papir

Fagsaksbehandlar

Akvakultur: Rådgivar Rebekka Varne, tlf. 71 58 03 51

Vassforvaltning: Rådgivar Pernille Eriksdatter Giske, tlf. 71 58 02 59

Kopi:

Giske kommune

Fiskeridirektoratet - Region Midt

Kystverket Midt-Norge

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Adm.enhet: Forvalningsseksjonen i region Midt
Saksbehandler: Ole Einar Jakobsen
Telefon: 94135463
Vår referanse: 19/4425
Deres referanse: 2018/3234
Dato: 14.05.2019

Giske kommune Møre og Romsdal - Uttalelse til melding om oppstart av arbeid med marint vern

Vi viser til oversendelse datert 15.03.2019 med melding om oppstart av arbeid med å vurdere et sjøområde i Giske kommune som marint verneområde etter § 42 i naturmangfoldloven og kapittel VII i forvaltningsloven.

Fiskeridirektoratets ansvar og medvirkning i verneplanprosesser

Fiskeridirektoratet er ansvarlig for forvaltningen av de levende marine ressursene, fiskerinæringen og akvakulturnæringen. Ved utarbeiding av marine verneplaner har Fiskeridirektoratets regionkontor ansvar for å ivareta sjømatnæringens interesser og se til at innføring av vern er i samsvar med sektorlovverket som Fiskeridirektoratet forvalter.

Formål med planarbeidet

Det foreslalte verneområdet i Giske er et spesielt grunnvannsområde med store tidevannsareal og grunne parti med sandbunn og skjellsand. Verneformålet for sjøområdet mellom Valderøya, Vigra og Giske er generelt å ta vare på de spesielle bunnforholdene, og det tilhørende rike og mangfoldige plante- og dyrelivet som er karakteristisk for naturtyper i grunne områder. Verneformålet inkluderer også å ta vare på bunnen og dyrelivet i dypere parti i tilknytning til de grunne områdene. Et ytterligere verneformål er at deler av området skal tjene som uforstyrret referanseområde i forhold til den spesifikke aktiviteten taretråling.

Avgrensing

Utkast til avgrensing av kandidatområdet for marint vern fremgår i oppstartmeldingen, og er som foreslått av Rådgivende utvalg i 2004. Planområdet ligger i sin helhet i Giske kommune. Det er cirka 68 km² stort, og omfatter sjøområdet mellom Valderøya, Vigra og Giske, samt Giskerevet og områder vest og øst for dette. Det foreslår verneområdet vil grense inntil eller overlape med åtte eksisterende verneområder. Inn mot kysten varierer derfor avgrensingen avhengig av om kystlinjen allerede er vernet eller ikke. For eiendommer der strandsonen blir omfattet av eksisterende vern etter naturmangfoldloven, blir grensen trukket ved middel høyvann. Det foreslås at grensen i hovedsak blir trukket utenfor privat grunn. Det vil si fra marbakken eller to meter dybde der det ikke er marbakke. Vernegrensen foreslås også trukket utenfor eksisterende havneanlegg. Vi støtter begge disse forslagene.

Under forutsetning av at verneplanens restriksjoner og regler/bestemmelser ikke legger nye begrensninger på næringmessig fiskeriaktivitet, og/eller på bruk av konkrete redskap, har vi på nåværende tidspunkt ikke merknader til fremlegget om geografisk avgrensing av det store generelle verneområdet. I forhold til de områdene som er foreslått å tjene som uforstyrret referanseområde for den spesifikke aktiviteten taretråling, ut over allerede avsatt område øst av Erkna, Erkna naturreservat og Langholmen naturreservat, ser vi det som naturlig å komme nærmere og mer konkret inn på avgrensningen av området rundt Giskerevet i løpet av prosessen.

Oppstartsmeldingen

Oppstartsmeldingen er kortfattet, og beskriver planområdet, verneverdier og -formål greit. Avgrensing av området og prosessen er godt beskrevet, samt brukerinteresser som er knyttet til det foreslalte området og mulige konsekvenser av marint vern. Meldingen inviterer alle parter til å komme med innspill. Det ønskes særlig innspill på nåværende bruk av området, planer for fremtidig bruk, samt innspill på grenser.

Det sies i oppstartsmeldingen at den marine faunaen i området ikke er godt undersøkt, men består av et rikt mangfold av arter karakteristisk for grunne områder med sand, grus, stein og fjell. Vår vurdering er at et så bredt og oppdatert kunnskapsgrunnlag som mulig vil være avgjørende for det videre arbeidet med verneområdet, områdets størrelse, og hvilke restriksjoner det eventuelt skal være på bruk og næringsvirksomhet.

Prosessen for arbeidet er at etter at innspillene til oppstartmeldingen er oppsummert, vil det bli opprettet en arbeidsgruppe med lokale brukere for arbeidet med marint vern. Det vil videre bli gjennomført informasjonsmøter. Fylkesmannen vil i samråd med arbeidsgruppen utarbeide et forslag til marint vern. Etter at forslaget har vært hos Miljødirektoratet for faglig gjennomgang, utarbeider Fylkesmannen i samarbeid med arbeidsgruppen et fremlegg for marint vern som blir sendt ut på en bred offentlig høring. Deretter oppsummerer Fylkesmannen høringsuttalelsene og gir en tilrådning til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet utarbeider så en tilråding som sendes til Klima- og Miljødepartementet (KMD). Endelig vedtak av planen blir fattet av Kongen i statsråd.

Vi vurderer dette som en god prosess for planarbeidet. Dette under forutsetning om at det legges opp til et nært samarbeid med Fiskeridirektoratet sitt regionkontor og andre berørte sektormyndigheter og brukerinteresser, før ferdig fremlegg oversendes til Miljødirektoratet. Vi understreker også viktigheten av å gjennomføre en åpen prosess der det blir lagt vekt på å gi tilstrekkelig og nødvendig informasjon, og ført dialog med brukerinteressene.

Marin næringsaktivitet innen det foreslalte verneområdet

Fiskeri

Det har tradisjonelt vært og drives fortsatt fiske med garn, line, jukse og snurrevad etter torsk, hyse, lange, brosme og annen bunnfisk i deler av området. Snurrevad benyttes i de dypere delene sør (Synnesvikane) og vest av Vigra (øst og nordøst av Erkna). Fiske med line foregår nordøst av Erkna, i ytterkant av nordvestlige del av det foreslalte verneområdet. Likeså foregår det fiske med garn, line og jukse/pilk vest av Raunen, i verneområdets vestlige ytterkant. Det drives også med fangst av hummer, krabbe og leppefisk med teiner i området.

Innenfor det foreslalte verneområdet er det også registrert to låssettingsplasser. Ved Ytterland på Valderøya er det en låssettingsplass for sild, makrell og brisling som er prioritert av fiskerne som svært viktig. Denne har vært i bruk i løpet av de siste fem årene. I Vikebukta utenfor Fugleneset på Vigra er det også en låssettingsplass prioritert som viktig. I forhold til bruk verdivurderes begge disse låssettingsplassene til å være nasjonalt viktige.

Akvakultur

Akvakulturlokaliteten 39017 Vikane ligger i det foreslårte verneområdet. Denne er klarert for tillatelsen M-G-901 med innehaver Green Cycle AS. Den er på 80 dekar, og for produksjon av alger til fôr/konsum (sukkertare, butare, fingertare og havsalat). Andre deler av det foreslårte verneområdet vil også kunne være aktuell for denne typen akvakultur, men vi er ikke kjent med noen konkrete planer.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at beskrivelsen på dette området i oppstartmeldingen ikke er korrekt. Denne lokaliteten ble tildelt 28.11.2018.

Taretråling

Det er høstet tare kommersielt i Norge i over 50 år. De senere år har det i gjennomsnitt årlig blitt høstet rundt 150.000 tonn stortare nasjonalt ved taretråling. I Møre og Romsdal startet en opp med forsøkstråling etter tare i 1967 ved Smøla, Averøy og Grip. Etter kortvarig prøvetråling kom høsting av lokale felt på strekningen Vigra - Ona i gang. I 1990 var høstekvantumet i Møre og Romsdal på 97 000 tonn, og utgjorde rundt 60% av landsstatistikken.

I henhold til forskrift om høsting av tang og tare, og forskrift om regulering av høsting av tare i Møre og Romsdal, er det tillatt med høsting av tare i hele det foreslårte marine verneområdet, bortsett fra i de eksisterende verneområdene der forbud mot taretråling er nærmere spesifisert (blant annet i Rørvikvågen fuglefredingsområde, Blindheimsvik fuglefredingsområde, Giske fuglefredingsområde, Langholmen naturreservat, Erkna naturreservat, Molnes naturreservat og Synesvågen naturreservat), og i et avsatt referanseområde for tare øst av Erkna.

Taretråling har foregått sporadisk i Giske kommune allerede fra 1969, og økte utover 1970-tallet. Høstingsstatistikken frem til 1984 viser bare totalt høstet kvantum for strekningen Bud - Stad. Fra 1984-1987 ble det høstet 15210 tonn stortare, og fra 1988 - 1991 ble det høstet 22478 tonn.

I deler av det foreslårte verneområdet foreligger det god dokumentasjon på at det har vært høstet stortare siden 1984. Det foreligger også mindre kvantifisert og områdespesifikk dokumentasjon på høsting allerede fra rundt 1970. I felt 26C ble det i 1986 høstet 2760 tonn, og i 1990 2950 tonn. I felt 25B ble det i 1985 høstet 1951 tonn, og i 1989 1746 tonn, i felt 24A ble det i 1984 høstet 549 tonn, i 1988 1881 tonn, og i

1992 1432 tonn. Felt 23C ble høstet i 1986 (2093 tonn) og i 1990 (4661 tonn), felt 22A i 1984 (3373 tonn) og 1988 (3063 tonn), og felt 21B i 1985 (3157 tonn) og 1989 (2134 tonn).

I 2019 er det hittil i år høstet 3195 tonn i felt 26C. I felt 25B ble det ved siste høsting i 2017/18 høstet 4796 tonn, og i felt 24A 1953 tonn i 2016/17. Siste høsting i felt 23D var på 2830 tonn i 2014/15, i felt 22A 2718 tonn i 2016/17, og i felt 21B 2113 tonn i 2017/18.

Betydelige deler av samtlige høstefelt innenfor verneområdet har med andre ord vært utsatt for en relativt omfattende høsting de siste 40-50 årene.

Referanseområde

I rapporten «Endelig tilråding med forslag til referanseområder» fra Rådgivende utvalg for marin verneplan av 30. juni 2004, ble det anbefalt marin verneplan i kategori 3 «Spesielle gruntvannsområder» i Giske, og foreslått taretrålfritt referanseområde. Verneformålet for området i Giske er knyttet til å ivareta såkalte spesielle referanseområder. Et referanseområde skal tjene som grunnlag for å sammenligne status og utvikling i påvirkete områder med status og utvikling i områder med ingen eller liten påvirkning (eller med en klart definert grad av påvirkning som kan tjene som kalibrering for andre områder). Referanseområdene utgjør da områdene med ingen eller liten påvirkning.

Referanseområdet i Giske er blant foreslattede spesielle referanseområder i forhold til enkelte aktiviteter som påvirker sjøbunnen. I Giske er aktiviteten taretråling. Et slike område skal tjene som sammenlignende referanse for områder som høstes. Generelt skal det i de spesielle referanseområdene være forbud mot vedkommende aktivitet. I betydelige deler av det foreslattede verneområdet har det over lang tid vært og er fortsatt stor taretrålingsaktivitet. Det bør derfor stilles spørsmål om hvor godt egnet foreslattede og eventuelle referanseområder for taretrålingsaktivitet er. Areal som ikke fremstår som områder med ingen eller liten påvirkning av den aktuelle aktiviteten er etter vår vurdering ikke aktuelt. Ut fra hensikten for vernet vil en vurdering og prioritering av konkrete avgrensede referanseområder for taretråling med ingen eller liten påvirkning være sentral i det videre arbeidet.

Utvalget påpeker at det i flere tilfeller vurderes som vanskelig å identifisere de deler av større områder som kan tjene som referanseområder i forhold til spesifikke aktiviteter. Utvalget har derfor pekt på hvilke områder det kan være aktuelt å ha

mindre referanseområder innenfor, for så å la den videre lokale og regionale prosessen frem mot høring avklare nærmere lokalisering. Utvalget har også lagt stor vekt på at det kan være aktuelt med sonering av mange av de store områdene, og at en slik sonering bør sees i sammenheng med referanseområder i forhold til utvalgte aktiviteter. Når det gjelder spesielle referanseområder i forhold til taretråling påpekes det at det bare er deler av tareskogen innenfor hvert av de prioriterte referanseområdene som foreslås som taretrålfrie referanseområder. Det er videre foreslått konkrete arealer for tre av de syv foreslattede taretrålfrie referanseområdene (Korsfjorden, Jærstrendene og Stad).

Utvalget påpeker også at for å redusere den totale belastningen på næringen, bør utvelgelse av taretrålfrie referanseområder i marin verneplan i størst mulig grad samordnes med områder som allerede er stengt eller foreslått stengt gjennom andre prosesser enn marin verneplan. I Giske vil det blir forbudt med taretråling i de delene av verneområdet som konkret avsettes som spesielle referanseområder i forhold til taretråling. Fylkesmannen har foreslått følgende tre områder; Erkna naturreservat, Langholmen naturreservat og Giskerevet.

Det må i løpet av prosessen klargjøres nærmere hva som vil være konsekvensene av et eventuelt vern for høstingen av marine ressurser. Fiskeridirektoratet forutsetter at det innen verneområdet kan drives med bærekraftig utnyttelse av marine ressurser som ikke er til skade for eller påvirker verneformålet. Det betyr at det både vil kunne høstes marine ressurser uten restriksjoner, og at det vil kunne være behov for ulike restriksjoner avhengig av hvordan høstemetodene vil kunne påvirke verneformålet. Prosessen videre må vurdere hvilke nærings- og høstingsaktiviteter som er uprøblematisk for verneformålet, og hvilke verktøy som er mest fornuftig å bruke.

Oppsummering

Fiskeridirektoratet er generelt opptatt av at det ikke innføres et mer omfattende og strengere vern enn nødvendig, og at det tillates bærekraftig bruk av de levende marine ressursene med metoder og i et omfang som ikke er til skade for verneformålet. Vi ser ikke for oss at det er behov for å legge spesielle restriksjoner på fiskeriaktivitet med hverken passive eller aktive redskap, eller bruken av de to registrerte låssettingsplassene innenfor verneområdet, så lenge disse ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Både «Sjømatmeldingen» (Meld. St. 10 (2015-2016) og rapporten «Verdiskaping basert på produktive hav i 2050» viser til fremtidig vekst og utvikling for sjømatnæringen. Det innebærer blant annet akvakultur av andre organismer, ny teknologi og nye produksjons- og høsteformer. Vi forutsetter derfor at et eventuelt vern blir lagt på et nivå som ikke medfører vesentlige uønskede konsekvenser og begrensninger for utviklingen av sjømatnæringen.

Beliggenhet og størrelse på referanseområdene for taretråling må vurderes. For å tjene som uforstyrret referanseområde for taretråling er det avgjørende at de avsatte områdene har ingen eller liten påvirkning fra aktiviteten tidligere. Av de tre foreslått områdene fremstår Erkna naturreservat (og tilhørende referanseområde øst for Erkna) og Langholmen naturreservat som gode kandidater. Ut fra dybdeforhold og generell historisk kunnskap om høsting i området fremstår begge som lite eller ikke påvirket av taretråling. Det er allerede innført forbud mot taretråling i begge områdene, og etablering av referanseområde for taretrålingsaktivitet vil ikke medføre nye restriksjoner for næringen. Det kan også være mulighet for en eventuell utvidelse av disse taretrålfrie referanseområdene ut over eksisterende naturreservat. Området rundt Langholmen kan utvides noe mot øst fra eksisterende nordligste og sørligste punkt. Rundt Erkna naturreservat kan området utvides fra nordøstlige punkt på eksisterende referanseområde øst av Erkna (ved Stampen) og nordvestover mot verneområdets yttergrense (mot Sveskallen), og fra østsiden av Erkna ved Trolla nordvestover via øst av Kråka og mot verneområdets yttergrense (mot Tjøreskallen). Området som omfatter Molnes naturreservat, eventuelt med en noe utvidet grense kan også være et alternativ til referanseområde for taretråling.

For Giskerevet og den nordvestlige delen av strekningen Giske vestside til Erkna er området utenfor Giskerevet, Hellesteinanen, Leiasteinen nord og nordvestover mot Håflesa og Storegrimen trolig det mest taretrålte området innenfor hele verneområdet. En grensedraging for et referanseområde for taretrålingsaktivitet med ingen eller liten påvirkning må derfor vurderes nøye. Et slikt område kan være mest aktuelt hovedsakelig innenfor 3-meters dybdekote, fra Skarveneset til vest av Hellesteinanen, via Leiasteinen nord, Giskerevet og østover til Staurnesgrynet/Staurneset og mot Skjong om ønskelig.

Fiskeridirektoratet region Midt har ingen ytterligere innspill til oppstartsmeldingen.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal Postboks 2520 6404 MOLDE

Kopi til:

Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE

KYSTVERKET

Midt-Norge

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dykker ref.:
2018/3234

Vår ref.:
2019/1129-2

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Tormod Hjørungnes Engen

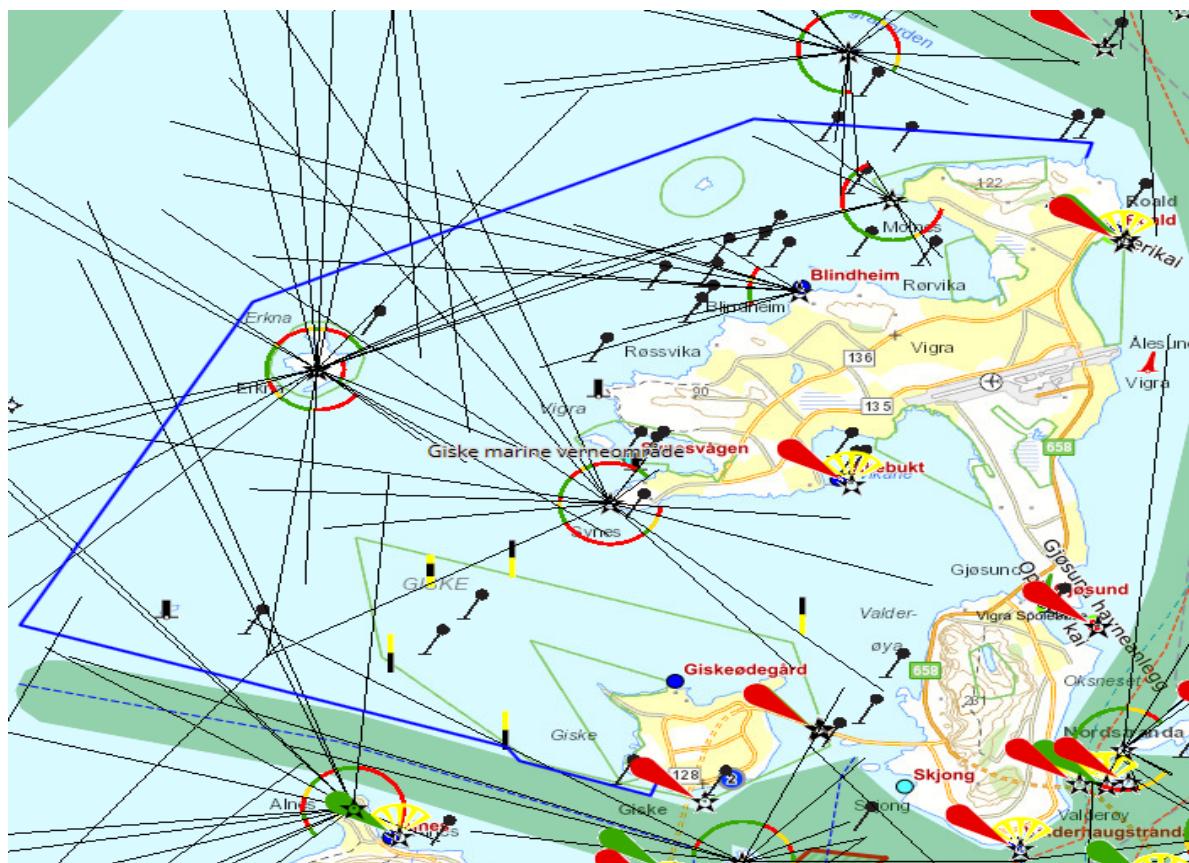
Dato:
15.04.2019

Fråsegn til oppstart av marint vern i Giske kommune - Møre og Romsdal fylke

Vi viser til dykker brev datert 15.03.2019 om oppstart av ovannemnde marine vernearbeid.

Kystverket er ein nasjonal etat knytt til Samferdselsdepartementet med fagleg ansvar for kystforvaltning og sjøverts ferdsle. Kystverket skal gjennom handsaming av planar og tiltak ta vare på føremålet med *Lov om havner og farvann av 17. april 2009 nr 19 mm*. Føremålet med lova er å sørge for trygg ferdsle, framkommeleg farvatn og ei best mogleg planlegging, utbygging og drift av hamner og farleier.

Vår vurdering

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ber om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

Innanfor det skisserte verneplanområdet har Kystverket omlag 40 navigasjonsinstallasjonar (lykter, lys og sjømerker). I tillegg har Kystverket moloar og kaianlegg i 3 fiskerihamner, Blindheim, Vikebukt og Giskeødegård. For å trygge ferdsla og skipstrafikken i farleier, hamner og farvatn er Kystverket avhengig av å kunne vedlikehalde og nyinstallere installasjonar og anlegg på ein rask, effektiv og økonomisk måte.

Kystverket er difor oppteken av at verneplanen tek omsyn til dette og at verneføresegna vert utforma på ein slik måte at ein kan unngå unødig bruk av tid, ressursar og kostnadar i arbeidet med Kystverket sine installasjonar og anlegg.

Kystverket har elles ikkje særskilt å merke til vernearbeidet for det aktuelle området.

Med helsing

Harald Tronstad
regiondirektør

Tormod Hjørungnes Engen
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Giske kommune	Rådhuset	6050	VALDERØY
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Vår dato: 06.05.2019

Vår ref.: 201903019-2

Arkiv: 323

Deres dato: 15.03.2019

Deres ref.: Marint vern - Rauerfjorden - Fredrikstad
kommune, Østfold

Saksbehandler:

Ann Myhrer Østenby
22959243/amo@nve.no

Varsel om oppstart - Arbeid med marint vern – Sjøområde i Giske kommune

Vi viser til Fylkesmannen i Møre og Romsdal si oppstartsmelding om arbeid med marint vern i Giske kommune av 15.03.2019 med referanse 2018/3234. Oppstartsmeldinga omhandlar arbeid med å vurdere eit sjøområde i Giske som marint verneområde.

NVE har funnet ein mogleg konflikt mellom verneforslaget og energiinteresser, i forbindelse med sjøkablar.

Kraftnett

NVE har gått gjennom dokumentasjonen og kan ikkje finne konfliktar med eksisterande eller planlagt regional- eller transmisjonsnett. Det kan vere sjøkablar som del av distribusjonsnettet i det føreslåtte verneområdet som NVE ikkje har kjennskap til. Alternativt kan det finnast planer om slike sjøkablar. Møre Nett, som er områdekonsesjonær, er ikkje på høyringsslista. Vi oppfordrar Fylkesmannen i Møre og Romsdal til å sende melding til Møre Nett, for å avklare om det finnast sjøkablar i eller grensende til det føreslåtte verneområdet.

Med helsing

Fredrik Arnesen
seksjonssjef

Ann Myhrer Østenby
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal v/Ulf Lucasen

Olje- og energidepartementet

Statnett

Møre Nett

Fra: Benberg, Bjarte[fmmrbjbe@fylkesmannen.no]
Dato: 5. jun 2019 08:14:00
Til: 'Thore Gagnat'
Tittel: SV: VS: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Takk for tilbakemeldingen. Eposten er registrert UO

Med venleg helsing
Bjarte Benberg

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Telefon: 71 25 84 83
E-post: fmmrbjbe@fylkesmannen.no
Web: www.fylkesmannen.no/mr

Fra: Thore Gagnat <Thore.Gagnat@Morenett.no>
Sendt: tirsdag 4. juni 2019 14:03
Til: Benberg, Bjarte <fmmrbjbe@fylkesmannen.no>
Emne: VS: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Hei!

Beklager sen tilbakemelding.

Kartet viser våre høyspennings sjøkabler i området.

Vi planlegger en utskifting av sjøkabel Valderøya-Giske i høst, antakelig i samme trase som før, se kabler over «Gjøsund».

Husk: Høyspenningskabler skal ikke inn tegnes inn på offentlige kart, se Forskrift om beredskap i kraftforsyningen § 6-2, og [NVEs Veiledning til forskrift om beredskap i kraftforsyningen, pkt 6.2.5](#) (link).

Vennlig hilsen

Thore Gagnat
Sivilingeniør
Morennett AS
+47 950 41 605

Fra: Benberg, Bjarte <fmmrbjbe@fylkesmannen.no>
Sendt: 27. mai 2019 13:23
Til: Morennett Teknisk Kundeservice <teknisk@Morennett.no>
Kopi: amo@nve.no
Emne: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Hei

Fylkesmannen er i gang med å utrede et område i Giske kommune som et marint verneområde. Oppstartsmeldinga er sendt ut og det var høringsfrist 16.mai. I den forbindelse fikk vi tips fra NVE om at MoreNett også bør kunne få komme med en uttalelse.

NVE skriver i sin høringsuttalelse at vi bør kontakte dere som er områdekonsesjonærer, for å avklare om det finnes sjøkabler i eller som grenser inn til det foreslår verneområdet.

Flott om noen hos dere kan se på dette og evt. komme med en uttalelse samt evt. kart som viser kabler i området.

WebKart-med områdeavgrensning her: <http://fylkesmannen.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=388aa24ce5d04e979147c31403bccb8c>

Med venleg helsing
Bjarte Benberg

<image001.png>

Telefon: 71 25 84 83
E-post: fmmrbjbe@fylkesmannen.no
Web: www.fylkesmannen.no/mr

<Oversendelsesbrev oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune.pdf>

<Oppstartsmelding - omtale av området - marint vern Giske kommune.pdf>

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dato: 15.05.2019
Vår ref: 19/01034-2
Deres ref: 2018/3234

Fråsegn til oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 15. mars 2019.

Om marint vern i Giske kommune

Planområdet omfattar sjøområdet mellom Giske, Valderøy og vestsida av Vigra. Den planlagde grensa vil støyte til eller overlappa med åtte eksisterande verneområde. Føremålet med vernet er å ta vare på dei spesielle botnforholda og det tilhøyrande rike plante- og dyrelivet.

Fråsegn frå DMF

I Noregs geologiske undersøking (NGU) sin kartdatabase for [grus- og pukk](#), er det kartlagd nokre kystnære førekommstar av lokal betydning nært plangrensa i sjø. Ved eitt av desse, Sætredal masseuttak, er det registrert uttak i drift med driftskonsesjon gjeve av DMF. Det har òg tidlegare vore drift i Ytterland ved Valderøy.

Mineralressursar er ikkje-fornybare naturressursar og ei langsiktig forvalting av desse ressursane er derfor viktig. Om ressursane blir bygd ned eller gjort utilgjengeleg på anna måte, er dei i mange tilfelle utilgjengeleg i overskodeleg framtid.

Mineralressursar representerer store verdiar. Utvinning av denne type ressursar gjev grunnlag for anna næringsliv.

DMF er i denne samanhengen oppteken av at mineralressursar som har eller kan ha verdi ved masseuttak og utnytting, blir teke omsyn til i verneprosessar. Vern kan i tillegg til å gjøre mineralressursar utilgjengeleg innafor sjølve verneområdet òg medføre arealrestriksjonar utanfor verneområdet, og på denne måten legge avgrensingar eller føringar for uttak av mineralressursar utom verneområdet. Graden av restriksjonar i områda rundt verneområdet vil avhenge både av kva slags verdiar som ligg til grunn for vernet og kva slags mineralressursar som kan være aktuelle å ta ut. Korleis mineralressursar blir teke ut, topografi m.m. kan òg ha innverknad på grad av konflikt mellom verneområdeinteresser og mogelegheiter for utnytting av mineralressursar nært verneområde.

Verneplanen omfattar berre sjøareal og rører dermed ikkje direkte DMF sitt sektorområde. Vi vil likevel minne om betydinga av å ta omsyn til behovet for bruk av sjøen som transportveg for viktige mineralske ressursar. Masseuttak kan ha verksemد

som er avhengig av sjøtransport for å levere massar til sine forbruksområde. Mineralske ressursar vert ofte transportert med båt dersom tilgangen på ressursar lokalt ikkje er tilstrekkeleg. Sjøtransport gjer det mogeleg å frakte større volum over større avstandar enn transport langs veg.

Konkluderande tilråding

DMF ber om at det vert vurdert om vernet kan komme til å hindre mogelegheit for sjøtransport av mineralske ressursar. Det bør òg vere ein overordna strategi for planen at ikkje realiserte prosjekter for mineralske ressursar som føreset transport langs sjøen ikkje vert hindra av tiltak som følge av verneplanen.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Karoline Ulvund
rådgjevar

*Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Karoline Ulvund*

Mottakarar:

Fylkesmannen i Møre og
Romsdal

Postboks 2520

6404 MOLDE

Kopi til:

Fra: Østebø Gunnar Mån[Gunnar.Ostebo@npd.no]

Sendt: 5. apr 2019 10:27:29

Til: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kopi: Jarandsen Bente; Nilsen Torhild S; Oljedirektoratet; Herredsvela Kirsti

Tittel: Svar på høring - Arbeid med marint vern - Oppstartsmelding for Giske

Til Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Merknad «Marint vern Giske»

Deres ref: 2018/3234

Vår ref: 2019/70 – TSN/GØ/BJa

Svar på høring – Arbeid med marint vern i Giske kommune

Oljedirektoratet (OD) viser til brev av 15.3.2019.

Vi har gjennomført en intern høring og her er vår merknad:

OD viser til Endelig råd til utforming av marin verneplan for beskyttede områder i Norge. Endelig tilråding med forslag til referanseområder. Rådgivende utvalg for marin verneplan 30. juni 2004, vedlegg 1, nest siste avsnitt:

Utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er ikke nødvendigvis i strid med verneformålet.

Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdier på havbunnen.

Med hilsen

Torhild Skumlien Nilen

underdirektør e.f.

Gunnar Mån Østebø

rådgiver

Statens vegvesen

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Behandlende enhet: Saksbehandler/telefon: Vår referanse: Deres referanse: Vår dato:
Region midt Vidar Neraas / 71274773 19/55365-2 12.04.2019

Uttale til varsel om oppstart av arbeid med Marint vern – Giske kommune

Statens vegvesen viser til deres brev av 15.03.2019.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vognormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss til planer som forvalter av riksveg på vegne av staten, forvalter av fylkesveg på vegne av fylkeskommunen og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Saken gjelder

Fylkesmannen i Møre og Romsdal varsler oppstart av arbeid med maritimt vern i Giske kommune.

Statens vegvesen har følgende konkrete innspill til arbeidet med verneplanen

Det følger av kapittelet om mulige konsekvenser av det maritime vernet at «*Ein legg opp til strenge restriksjonar på tiltak som utfylling, byggeverksemd, mudring, deponering av massar, undervassprenging, kabellegging, utnytting av mineralske ressursar og*

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Bjørnstjerne Bjørnsons veg 6
6412 MOLDE

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

installasjonar for energiutnytting. Mindre tiltak i form av utfylling og byggeverksemd, kabellegging i mindre omfang, kan ev. tillatast. Det vert ikkje restriksjonar på drift og vedlikehald av eksisterande anlegg og innretningar.» Dette ivaretar hensynet til drift og vedlikehold av eksisterende veganlegg som grenser mot sjøen, men det er noe utydelig hva som legges i «mindre tiltak» og «mindre omfang».

Statens vegvesen skal på vegen av Møre og Romsdal fylkeskommune og staten sikre at eksisterende veganlegg kan utvikles for å imøtekomme samfunnets krav til trafikksikkerhet og fremkommelighet. Vi ber derfor om at det omtales mer presist hvilke konsekvenser det maritime vernet får for utviklings-/utbedringstiltak på eksisterende veganlegg.

Vedrørende nye veganlegg/tiltak opplyser vi om at Statens vegvesen har fått oppdrag fra Samferdselsdepartementet om å utarbeide en konseptvalgutredning (KVU) for riksveg 658. Nærmere informasjon om dette ligger på nettsiden:
<https://www.vegvesen.no/Riksveg/rv658alesundvigra>

Plan- og trafikkseksjonen

Med hilsen

Lisbeth Smørholm
seksjonssjef

Vidar Neraas
overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Label_Kopi til
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

RÅD OG KUNNSKAPSVIDRAG FRA HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Deres ref: 2018/3234

Vår ref: 19/00719-2

Flødevigen, 08.05.2019

Arkivnr.
Løpenr:

Innspill ifm referanseområder for taretråling i marint verneplanområde ved Giske

Viser til brev av 15.03.2019 (Arbeid med marint vern – oppstartsmelding for Giske) der det etterlyses innspill angående behov for referanseområder innenfor det foreslalte marine verneområdet ved Giske.

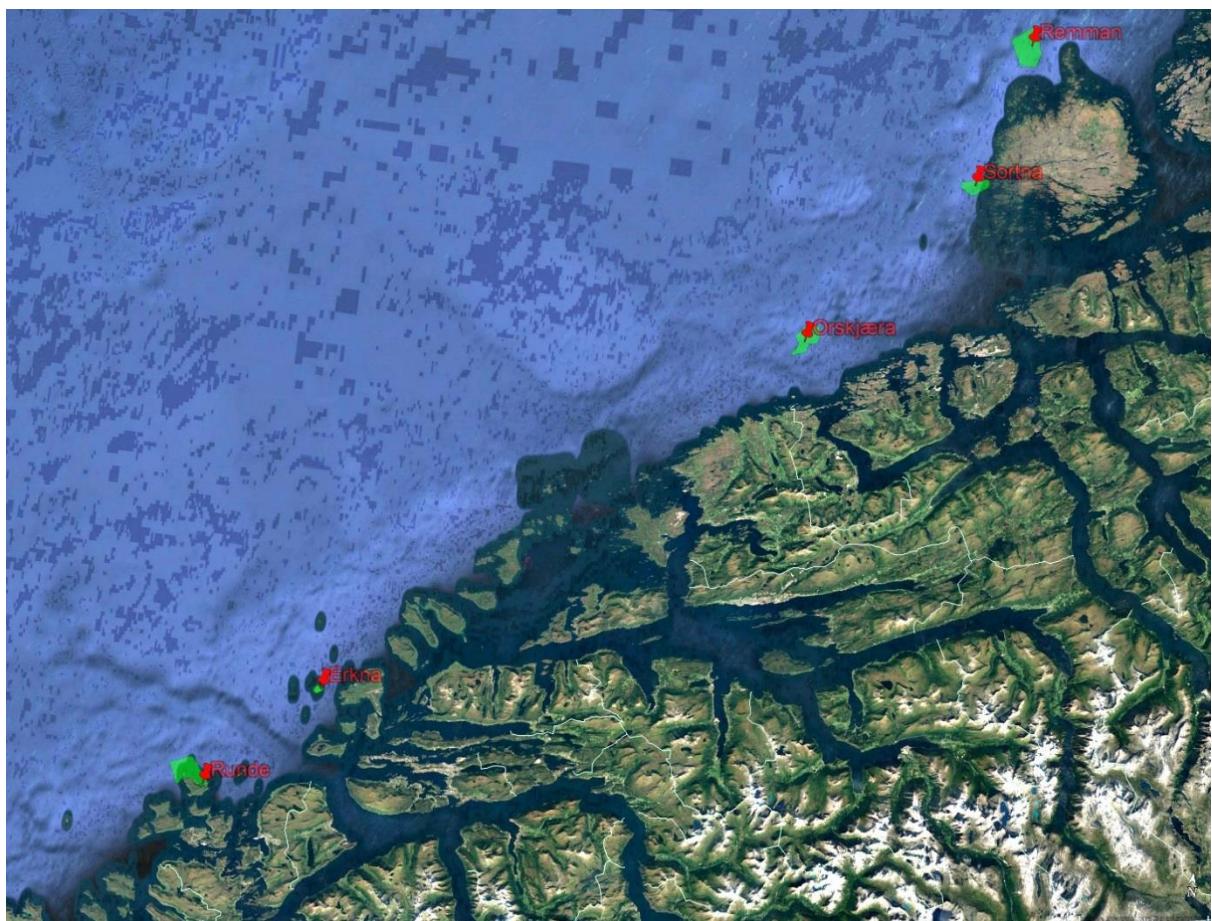
Havforskningsinstituttet overvåker årlig tilstanden i stortaresamfunn og re-establering av disse etter tarehøsting i Møre og Romsdal. Overvåkingen foregår primært vha nedsenkbart videokamera langs utvalgte transekter både i høstefelt og referanseområder (med forbud mot tarehøsting). Referanseområder er et viktig verktøy i denne overvåkingen, da disse representerer en upåvirket tilstand som tilstanden på høstefeltene kan sammenlignes med. Totalt fem referanseområder undersøkes regelmessig ifm Havforskningsinstituttets overvåking av tare i Møre og Romsdal (Fig. 1). Tre av referanseområdene (Orskjæra, Sortna, Remman) ligger innenfor arealer som er vernet for tarehøsting gjennom naturmangfoldloven, mens de to andre (Runde, Erkna) ligger delvis eller helt utenfor verneområder med marin vegetasjonsfredning og har tarehøstingsforbuddet hjemlet i egen forskrift (J-166-2017).

Innenfor det aktuelle verneplanområdet ved Giske har Havforskningsinstituttet benyttet et referanseområde ved Erkna, og ønsker derfor at restriksjonene på tarehøsting videreføres for dette området. Dersom det skulle bli behov for å etablere ytterligere referansestasjoner innenfor verneplanområdet ved Giske vil Langholmen naturreservat være et aktuelt område, da det her allerede eksisterer et forbud mot tarehøsting, i tillegg til at reservatet er gunstig lokalisert i forhold til etablerte overvåkingsstasjoner i nærliggende høstefelt (21B, 22A, 23D). Utover dette har ikke Havforskningsinstituttet behov for ytterlige referanseområder innenfor det foreslalte verneplanarealet ved Giske i overvåkingssammenheng. Dersom det skulle opprettes nye referanseområder innenfor arealer der det ikke allerede foreligger eksisterende forbud mot tarehøsting, anbefaler Havforskningsinstituttet at det gjennomføres før- og etterundersøkelser for å studere eventuelle effekter av et slikt tiltak.

Referanser

J-166-2017: Forskrift om regulering av høsting av tare i Møre og Romsdal fylke.

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Regelverk-og-reguleringer/J-meldinger/Gjeldende-J-meldinger/J-166-2017>.

Figur 1. Referanseområder som undersøkes regelmessig ifm Havforskningsinstituttets tareovervåking i Møre og Romsdal.

Vennlig hilsen

Karin Kroon Boxaspen
Forskningsdirektør

Jan Atle Knutsen
Programleder KYST

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

09.05.2019

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Dupont Nutrition Norge AS

V. Harald Bredahl

Innspill til oppstartsmeldingen for oppstart av marint vern Giske

Dupont Nutrition Norge AS (Dupont) er gjort oppmerksomme på at det er startet et arbeid for å verne et sjøområde i Giske kommune. Vernet omfatter 68 km² sjøområde og omfatter sjøområdet mellom Giske, Valderøy og vestsida av Vigra. Giskerevet og områdene vest og øst er også omfattet av dette vernearbeidet. Videre er Giske et av 36 kandidatområder som skal undersøkes som marint verneområde med utgangspunkt i råd fra Rådgivende utvalg for marint vern.

Dupont Nutrition Norge AS anfører at en eventuell begrensning av dagens høsting av villevende stortare innenfor de områdene som i dag er foreslått inkludert i marin verneplan, vil få konsekvenser for vår virksomhet og de langsiktige forpliktelserne vi har påtatt oss overfor våre kunder.

Dupont, tidligere FMC BioPolymer, tidligere Pronova BioPolymer, tidligere Protan, har en lang historie og har høstet stortare i dette området siden tidlig på 60-tallet. I dag er virksomheten verdensledende i produksjon av alginat, med lang rekke internasjonale kunder som er avhengig av leveranser fra vår fabrikk på Karmøy. Alt i alt så sysselsetter bedriften i underkant av 200 personer fra Akershus til Trøndelag fylke. Både høsting, foredling, forskning og utvikling skjer i Norge. I 2017 omsatte bedriften for 1,5 mrd. NOK og all vår produksjon blir eksportert.

Vårt høsteapparat består av både interne og eksterne ressurser og vi høster kommersielt fra Rogaland til Trøndelag fylke, i tillegg har vi deltatt i prøvehøsting i Nordland. Råstoffsituasjonen er presset og fabrikken har jevnlig produksjonsstans grunnet råvaremangel. Fabrikken er til enhver tid utsolgt.

Vi har høstet stortare på Giske feltene siden midten av 1960-tallet. Feltene fra 21B til 26C, har gitt stabile utbytter i hele perioden frem til i dag. Gjennomsnittsuttaget per felt er over 3 700 tonn og er i nasjonal målestokk viktige for råstofftilgangen for alginatproduksjonen på Vormedal.

Hvert år river stormer og uvær løs enorme mengder stortare langs kysten av Norge. Dette er en del av stortare sin naturlige livssyklus. NIVA har beregnet at det årlig rives løs 7 millioner tonn stortare som følge av vær og vind. Til sammenligning høster Dupont 150 000 tonn stortare årlig.

Alginat vi utvinner fra norsk stortare har unike egenskaper som trenges både i næringsmidler og medisiner. Vårt alginat brukes i en rekke produkter som er på markedet og er avhengige av nettopp dette alginatet. Et eksempel er en medisin mot halsbrann og sure oppstøt, et annet eksempel er kompresser for heling av kroniske sår. Det foregår en aktiv utvikling av nye medisiner og behandlinger basert på vårt alginat, for eksempel inn mot diabetes og cystisk fibrose.

I oppstartsbriefet er begrunnelsen for forslaget om marint vern på Giske er at Norge har forpliktet seg til å verne 10 % av våre sjøområder gjennom *Konvensjonen om biologisk mangfold*. FN avtalen har som mål å ta vare på det biologiske mangfoldet og bruke ressurser på en bærekraftig måte. Videre så bekrefter oppstartsmeldingen at området har rike og godt utviklete tareskoger. **Her understrekkes det at selv med 50-60 års høsting av stortare, så er tareskogen i velutvikla og i god kondisjon på Giske feltene. Vi kan dermed konkludere at stortarehøstingen, også i dette området, kan kvalifiseres som et bærekraftig uttak. Som nevnt tidligere er bærebjelken for marint vern, et bærekraftig og rettferdig uttak av ressurser, som synes i klartekst å være oppfylt av tarenæringen.**

Havforskningsinstituttet (HI) har over mange år systematisk undersøkt og dokumentert effekter av tarehøsting. Konklusjonene fra disse undersøkelsene viser at gjenveksten er god, forekomsten av kråkeboller ikke øker og at det ikke kan påvises vesentlige effekter på fisk eller skalldyr som følge av tarehøstingen.

I retningslinjene for behandling av marine beskyttede områder, fastsatt av Klima- og Miljødepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet (6. april 2005) pekes det på aktiviteter/inngrep som kan medføre varig skade i forhold til verneformål. Høsting av stortare er ikke omtalt som en aktivitet som kan medføre varig skade.

Vi ønsker å påpeke at et tilsvarende marint verneområde, Ørlandet, Kråkvågsvaet-Grandfjæra-Bjugnfjorden, er kommet lenger i prosessen enn dette forslaget.

I verneforslaget er det nevnt at det er ønskelig å opprette et nytt referansefelt ved Giskerevet. Det er HI som har som oppgave i å overvåke referansefelt og eventuelt er det HI som må vurdere egnethet og behov for nok et referanseområde for Giskerevet. Det er per i dag et 20-talls referanseområder for stortare i området fra Rogaland til Trøndelag fylke, og to av disse ligger allerede innenfor område som ønskes vernes rundt Giske. Det kan også nevnes at det er over ytterligere 100 områder som er totalfredet for tarehøsting.

Det nevnes i oppstartsbriefet at marint vern er et liberalt vern der en beskytter det undersjøiske landskapet med sitt mangfold av habitat, samtidig som en tillater næringsvirksomhet som ikke er i strid med verneformålet. Tarehøstefartøyene benytter grindtrål for å høste stortare og det er ikke rapportert nevneverdige skader eller inngrep på sjøbunn. Videre så skrives det at en kan høste bærekraftig fra naturlige bestander, og dermed bør vernet ikke forhindre tarehøsting.

På tross av store mengder stortare, er vi avhengig av å høste i områder der bunnforholdene er egnet. Områdene som er foreslått vernet inkluderer en rekke slike felt der stortaren er lett tilgjengelig for bærekraftig høsting.

Konklusjon:

- Dupont understreker viktigheten av at både eksisterende og fremtidig høsting av viltlevende stortare ikke blir berørt av en eventuell gjennomføring av marin verneplan for sjøområdene i Giske kommune.
- Dupont ser ikke at det foreligger et faglig begrunnet behov for å opprette et referanseområde ved Giskerevet.

Innspel til sak 2018/3234 – Oppstartsmelding arbeid med marint vern i Giske kommune.

Green Cycle AS ønsker å gjøre Fylkesmannen oppmerksom på at vi har løyve til dyrkning av makroalgar på lokalitet 39017 Vikane i Giske kommune som ligger innenfor planområdet for marint vern i Giske kommune. Løyven ligger innenfor NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan i Giske kommune for perioden 2018 – 2029. Vi har også fremmet ønske om å utvide dette området, da vi ser Vikane som en strategisk mulighet som ikke kommer i konflikt med andre intressenter. Dyrkning av makroalger kan ikke sammenlignes med tradisjonell tare høsting. Og påfører minimalt belastning på havbunnen og det tilhørende rike mangfoldet av planter og dyrelivet.

Vi medler ønske om å delta i arbeidsgruppen for videre arbeid med marint vern i Giske kommune.

Området – Lokalitet

Skissen viser NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan. Forslag til fremtidig utvidelse av konsesjonsområdet (**Magenta**).

Skissen viser NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan. Forslag til fremtidig utvidelse av konsesjonsområdet (**Magenta**).

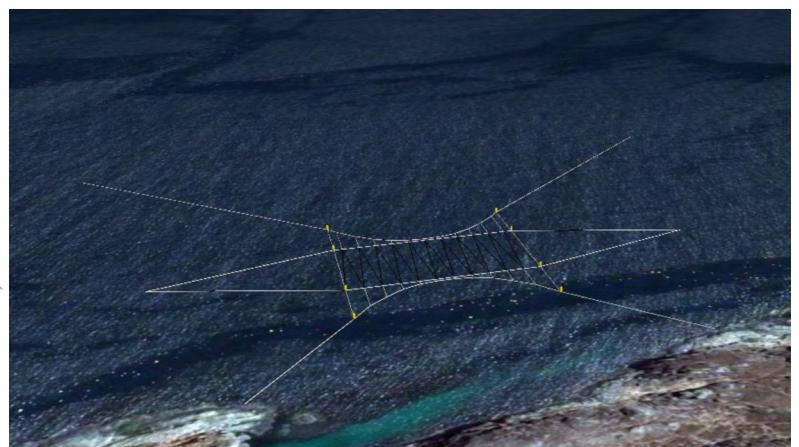
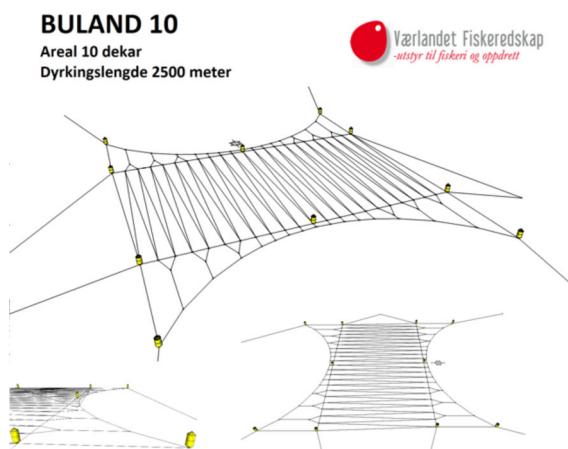
Anleggsdesign og forankring

Ved denne lokaliten planlegger vi nå i år å ta i bruk Buland konseptet. Vårt valg av system har en rekke **revolusjonerende** fordeler og har bevist sin styrke. Standardisering av konseptet for en effektiv innhøstning og håndteringsteknologi.

Hensyn til havstrømmer, vær og dybder for en sikker forankring. Ber vi om at NFFFA områdene gis tilstrekkelig areal mot land. Foreskriftene tilseier at fortøyning og forankring skal være innenfor NFFFA området. Intensjon er å ta i bruk nyutviklet metoder innen forankring. Bore og feste bolter for fortøyning i sjø også på dybder ved bruk av ROV. Anleggene vil dermed bli festet i fjell og stå helt fast, rustet til å tåle vindkast og storm.

Værlandet Fiskeredskap har gjennom mange år høstet mye god erfaring med å samarbeide med vestlandsfiskeren om utvikling av nye, innovative løsninger som forenkler arbeidet deres. Med bakgrunn i dette, fikk de en forespørrelse om de kunne bidra til å utvikle nye, gode løsninger for dyrkingsanlegg for tare. Dette er anlegg som må være tilpasset de tøffe forholda langs den værharde kysten vår - en kyst som har svært gode og forutsetninger for å fungere som oppvekst- og dyrkingssted for makroalger.

Gjennom et tett samarbeid mellom tilsette ved Værlandet Fiskeredskap AS og dyrkingsfirmaet Seaweed AS, er det utvikla et dyrkingsanlegg som er kalla "Buland". Anlegget kan settas ut både der en tenker IMTA (i lag med oppdrettsanlegg for fisk), eller det kan plasseres ved eigne lokaliteter. Anlegget er konstruert med sertifisert tauverk, bøyer, lys m.m.

Norclean Technology AS har utviklet en metode som sørger for at dyrkningsanleggene sitter bom fast i sjøbunnen. Utført omfattende tester og er trygge på at dette kan være til stor nytte for mange type anlegg i havet. Metoden er bruk av ROV bore og feste bolter for fortøyninger på dypt vann. Anlegget vil dermed bli festet i fjell og stå helt fast, rustet til å tåle vindkast og storm.

Miljøhensyn

Green Cycle AS skal drive makroalgeproduksjon etter høyest mulig miljøstandard, og har som formål å bidra til kunnskapsutvikling rundt bærekraftig drift og god forvaltning av en slik ny næring. Siden makroalger funksjonelt er planter, dvs. bruker sollys for å omdanne anorganisk næring til biomasse, er utgangspunkt for kultivering fundamentalt annerledes enn for kultivering av marine dyr (eks. fisk, skalldyr, sjøpølser eller tunikater), som er avhengig av næringstilførsel til kultiveringa.

Makroalger tar opp all næring fra vannmiljøet i oppløst form og gjennom hele overflaten. Gode dyrkingsbetingelser betyr i prinsippet god tilgang til sollys gjennom hele året, god tilgang til næringssalt. Enten fra nærliggende næringskilder som fiskeoppdrett, eller gjennom gode strømforhold eller begge deler og godt vannmiljø.

I tillegg til positive effekt på selve vannmiljø (tilførsel av oksygeninnhold, opptak av CO² og opptak av næringssalt), fungerer makroalgefelt som sekundære habitat og økosystem, der både fisk, krepsdyr og diverse andre pelagiske arter oppholder seg (Gode eksempel ved Seaweed AS sine anlegg på Bulandet).

I tillegg til produksjon av biomasse, kan en derfor vurdere å bruke makroalge-kultiveringsanlegg i sammenheng med økosystemtjenester, levert til kystsonen.

Restriksjoner på fiske

Det vil ikke være mulig å drive fiske innenfor **ramme området** dvs ved et Buland 10 er dette et område på 100 x 100 meter, da systemet i sjøen forhindrer dette. Men, anlegget vil trekke til seg et stort biologisk mangfold og igjen skape nye, gode fiskeplasser rundt området. Spesielt krabbe/hummer fiske.

Med egenskapen av at anlegget kan senkes ned til ideelle dybder rundt 5 - 8 meter. Kan det tåle ferdsel av småbåt eller fritidsbåter.

Vi samarbeider godt med Giske kommune og har en åpen dialog med kommunen og andre instanser for å tilpasse oss og ta hensyn.

Med tanke på fiskemuligheter ønsker vi å komme i dialog med lokale fiskere som bruker området. Med vårt konkrete valg av anleggsdesign, mener vi at vi gir allemannsretten mulighet for å fiske rundt selve rammen. Da vi ikke setter restriksjoner utenfor selve **ramme området** og at anleggene er merket med bøyer, lys m.m. etter akvakulture foreskriftene.

Green Cycle AS ble stiftet januar 2017. Bedriften har som formål å drive med produksjon og salg av makroalger, samt avledede produkt. Green Cycle skaper innovative produkter for kommersiell utnyttelse av marine makroalger og ønsker å formidle denne kunnskapen videre for å løfte industrien. Bærekraftige visjoner står sentralt i alle ledd.

Dyrking av makroalger er en næring i sterk vekst med et stort potensiale både nasjonalt og internasjonalt. Prognosene for vekst i fremtiden er basert på gode produksjonsforhold langs Norskekysten, potensielt godt miljøregnskap og behovet for økt matproduksjon fra havet og omstilling mot marin bioøkonomi. Det er estimert at makroalger kan generere 40mrd NOK for Norge i 2050 (Verdiskapning basert på produktivt hav i 2050, DKNVS og NTVA., 2012)

Vi er i en prosess om et større samarbeid med andre bedrifter i distriktet. Tango Seaweed AS i Herøy kommune og Seaforest AS i Sandøy kommune.

Med ønske om god dialog i lokalsamfunnet.

Petter Marius Synnes

(sign)

Daglig leder Green Cycle AS

Fra: Bernt Fredrik Blindheim[berntf@live.no]

Sendt: 15. mai 2019 11:36:12

Til: Giske kommune; Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kopi: erik.andreas@mimer.no

Tittel: Maritimt vern Giske

Hei

Etter orienteringsmøtet om "maritimt vern Giske" på rådhuset på Valderøya 13.05.19. Har vi som grunneiere og aktive brukere av området, noen punkt vi ønsker blir tatt med i vurderingene fremover.

Havneområdet på Blindheim blir holdt utenfor verneområdet (vedlegg). Dette området er opparbeida av blant annet kystverket, var tidligere fiskerihavn, og har vært mudra. Det er per i dag ingen planer om verken mudring, eller utviding av havneområdet. Men med økende bruk av området kan dette endre seg.

Burde ikke også "Molnesrevet" og rundt Rosholmen også komme inn under dette vernet? Dette er også store grunne områder som også har ett veldig rikt dyre og fugleliv.

Større restriksjoner for tare-trålingen innenfor verneområdet. Rundt Vigra er det flere viktige fuglefredningsområder. De fleste sjøfuglene er allerede under sterkt press. Mange forskjellige sjøfugler trekker mye mellom de forskjellige reservatene, og tareshogen i og rundt det som nå er freda, er veldig viktig "beitemark" for mange sterkt trua arter. Fuglelivet og hele økosystemet hadde derfor hatt stor fordel av at områda mellom fuglefredningene Erkna-Synesvågen-Rørvikvågen-Molnes-Langholmen også hadde fått forbud, eventuelt større restriksjoner mot tare-tråling. Tidligere hadde vi terne-kolonier på flere holmer og skjær utenfor Vigra, om disse forsvant pga tare-tråling er vel å ta i, men kan ikke tro at trålingen har hatt positiv innvirkning heller...

Fugler som er registrert regelmessig gjennom hele eller deler av året, som er avhengig av tareshogen er blant annet; Terner, Havsule, Skarv, Ærfugl, Svartand, Sjørørre, Teist, Alke, Alkekonge, Lundefugl, Havelle, lommer og dykkere.

Etter tare-tråling er det også naturlig nok en markant økning i tare som driver i land langs strendene i Giske kommune. Med et mer omfattende forbud mot tare-tråling hadde også renholdet av flere populære strender blitt vesentlig lettere og mindre kostbart. Kan nevne at Blimsanden har flere hundre besøkende daglig på de fineste sommerdagene.

mvh

Bernt F Blindheim

93640657

Erik A Blindheim

90996081

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2025, 6404 Molde | sfmrpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/mr

